

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Kūno ir sveikatos teorijos Antikoje	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Aistė Čelkytė	VU Filologijos fakulteto Klasikinės filologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji (BA)	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
auditorinė	Rudens semestras	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: anglų kalbos žinios ne žemesniu nei B2 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas		
Šiuo dalyku siekiama: supažindinti su svarbiausiomis Antikos medicinos, fiziologijos, biologijos teorijomis ir koncepcijomis; supažindinti su antikinių koncepcijų tyrimo problemomis ir metodais; supažindinti su kultūrinio ir intelektualinio konteksto svarba graikų medicinos tyrimams; formuoti teksto analizės įgūdžius; mokyti atpažinti graikų medicinos šaltinių specifiką; ugdyti savarankiškos šaltinių ir antrinės literatūros analizės gebėjimus; ugdyti analitinį ir kritinį mąstymą.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentai gebės analizuoti probleminius antikinės medicinos tekstus, nustatyti sudėtinę dalį ir ryšius tarp jų bei tuo pagrindu daryti atitinkamas išvadas; gebės lyginti ir kritiškai vertinti informaciją, atsižvelgdami į jos funkcionavimo kontekstus.	Pasirengimas seminarams, grupinės diskusijos seminarų metu, Savarankiškas pranešimo ir rašto darbo rengimas.	Kaupiamasis vertinimas: pranešimo rengimas ir įgyvendinimas semestro metu, rašto darbas.
Studentai gebės rinkti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių (elektroninių, spausdintų ir kt.), naudodamiesi šiuolaikinėmis IT, biblioteka ir kt.	Pasirengimas paskaitoms ir seminarams, pranešimo ir rašto darbo ruošimas.	Kaupiamasis vertinimas: pranešimo rengimas ir įgyvendinimas semestro metu, diskusijos seminarų metu, rašto darbas.
Studentai išmanys pagrindines medicinos (mokslines ir kultūrinės) sąvokas ir terminus, gebės taikyti įvairius tyrimo metodus; gebės komentuoti antikinę medicinos tekstą, įžvelgdami literatūrinį, istorinį bei kultūrinį jo kontekstą; gebės suprasti ir paaiškinti antikinės medicinos savitumą; gebės analizuoti ir susieti įvairius istorijos, medicinos, filosofijos reiškinius.	Pasirengimas paskaitoms ir seminarams, grupinės diskusijos seminarų metu, savarankiškas pranešimo ir rašto darbo rengimas.	Kaupiamasis vertinimas: aktyvus dalyvavimas seminaruose, pranešimas semestro metu, rašto darbas.

Studentai gebės įžvelgti tyrimo problemą, jai ištirti pasirinkti tinkamą empirinę medžiagą, tyrimo metodus ir bibliografinius šaltinius; pasirinktai problemai ištirti gebės rinkti, analizuoti, sisteminti ir kritiškai vertinti medžiagą iš įvairių šaltinių bei adekvačiai taikyti filologinio ir tarpdalykinio tyrimo metodus.	Savarankiškas pranešimo ir rašto darbo rengimas.	Kaupiamasis vertinimas: pasiruošimas pranešimui semestro metu, rašto darbas.
--	--	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminariai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Medicinos praktika Antikoje. Medicinos statusas ir įvairovė visuomenėje: medicina ir religija (šventyklų medicina); gydytojų konkurencija ir autoritetas; gydytojai ar filosofai; <i>phusiologia</i> . Hipokratinė tradicija. Helenistinio periodo medicinos mokyklos: racionalistai, empirikai, metodikai, Galenas.	2		2				4	4	Literatūros skaitymas: privaloma 1; papildoma 10.
2. Kūno koncepcijos. Keturių elementų teorijos; atomistinės teorijos; ligos ir sveikatos priežastys; humoralinė teorija.	2		2				4	8	Literatūros skaitymas: privaloma 2; papildoma 11.
3. Kūnas ir mechanika. Mašininės kūno teorijos; <i>horror vacui</i> . Širdis kaip Ktesibijaus pompa; kvėpavimas kaip sifonas.	2		2				4	8	Literatūros skaitymas: privaloma 3; 9.
4. Valdančiojo organo problema: širdis ar smegenys. Aristoteliškas kardiocentrizmas (ir alternatyva Platono kvėpavimo teorijai); anatomijos inovacijos helenistinėje Aleksandrijoje; Herofilas ir Erasistratas.	2		2				4	8	Literatūros skaitymas: privaloma 4; papildoma 12.
5. Embriologija: metodai, teorijos ir autoritetai. Aštunto mėnesio embriono problema.	2		2				4	8	Literatūros skaitymas: privaloma 5; papildoma 13.
6. Miegas ir medicina. Aristotelio teorija; miegas ir sapnai kaip diagnostinis įrankis; miegas pagal atomistus; šventyklų medicina.	2		2				4	8	Literatūros skaitymas: privaloma 6; papildoma 14.
7. Psichikos sveikata. Frenitas, melancholija, manija. Kūno ir sielos sąsajos; medicina ir moralinė filosofija.	2		2				4	8	Literatūros skaitymas: privaloma 7; papildoma 15.
8. Dietetika ir <i>gymnastikė</i> . Maistas ir farmakologija; profilaktinė medicina; pitagoriečių tradicija; treneriai-žvaigždės.	2		2				4	4	Literatūros skaitymas: privaloma 8; papildoma 16–18 (vienas pasirinktinai).

9. Rašto darbas									26	Rašto darbo temos pasirinkimas, tekstų ir papildomos literatūros skaitymas, rašto darbo struktūros planavimas, savarankiškas medžiagos rinkimas ir analizė, rašto darbo parengimas.
10. Pranešimas									16	Tekstų ir papildomos literatūros skaitymas, pranešimo planavimas, padalinamosios medžiagos ruošimas.
Iš viso	16		16					32	98	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			
Aktyvus dalyvavimas seminaruose	20	Semestro metu	<p>2 balai – aktyviai dalyvauja seminaruose, užduoda klausimus, pasiūlo atsakymus, prisideda prie diskusijos plėtojimo.</p> <p>1 balas – pasyviai dalyvauja seminaruose, ateina į seminarus, tačiau menkai arba išvis neprisideda prie diskusijos plėtojimo.</p> <p>0 balų – seminaruose nedalyvauja.</p>
Rašto darbas	40	Egzaminų sesijos metu.	<p>Rašto darbas iki 20 000 spaudos ženklų (su tarpais). Vertinimo kriterijai:</p> <p>4 balai – pristato ne tik aiškią pirminio šaltinio analizę, bet ir išvysto nuoseklią šaltinio interpretaciją, paaiškina šaltinio kontekstą, rašto darbas turi ne tik atitinkamą struktūrą (įvadą, diskusiją, išvadas), bet ir nuosekliai išvystytą argumentą, atitinkamai naudojama antrinė literatūra (ne mažiau kaip 3 pozicijos), taisyklinga, sklandi ir akademinį stilių atitinkanti kalba.</p> <p>3 balai – pristato aiškią pirminio šaltinio analizę, pabrėžia svarbiausias koncepcijas/terminus, paaiškina šaltinio kontekstą, rašto darbas turi ne tik atitinkamą struktūrą (įvadą, diskusiją, išvadas), bet ir nuosekliai išvystytą argumentą, atitinkamai naudojama antrinė literatūra (ne mažiau kaip 2 pozicijos), taisyklinga, sklandi ir akademinį stilių atitinkanti kalba.</p> <p>2 balai – dalinai analizuoja pirminį šaltinį, pabrėžia keletą (tačiau ne visas) svarbiausias koncepcijas/terminus, rašto darbas turi atitinkamą struktūrą (įvadą, diskusiją, išvadas), atitinkamai naudojama antrinė literatūra (bent 1 pozicija), taisyklinga, sklandi kalba.</p> <p>1 balas – labiau apibūdina pirminį šaltinį nei jį analizuoja, tačiau pateikia atitinkamų svarstymų ar pastabų; darbo struktūra ir dėstymas nėra rišlūs.</p> <p>0 balų – neparengia rašto darbo.</p>
Pranešimas seminare	40	Semestro metu	<p>Pranešimas pasirinktos ištraukos pagrindu (pasirenkant iš seminarui užduoto teksto). Vertinimo kriterijai:</p> <p>4 balai – kontekstualizuoja temą ir pirminį šaltinį, iškelia tinkamą probleminį klausimą, tinkamai remiasi</p>

			<p>antrine literatūra, pristato išsamią ir nuoseklią diskusiją bei adekvačias išvadas, paruošia struktūriškai tvarkingą pranešimą, tikslingai naudoja padalinamąją medžiagą arba PowerPoint.</p> <p>3 balai – kontekstualizuoja temą ir pirminį šaltinį, iškelia tinkamą probleminį klausimą, pristato išsamią diskusiją ir išvadas, panaudoja išvalgas iš antrinės literatūros, paruošia struktūriškai tvarkingą pranešimą, tikslingai naudoja padalinamąją medžiagą arba PowerPoint.</p> <p>2 balai – apžvelgia nagrinėjamo pirminio šaltinio turinį ir perteikia esminius aspektus, pristato išsamią diskusiją, naudoja padalinamąją medžiagą arba PowerPoint.</p> <p>1 balas – iš dalies perteikia esminius nagrinėjamo šaltinio aspektus, pateikia adekvačių pasvarstymų, išsako savo nuomonę, dėstymas nėra visiškai išsami.</p> <p>0 balų – pranešimo neparengia.</p>
--	--	--	--

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
1. Hippocrates	1923	Ancient Medicine, p. 9–43.	1 (LCL 147)	Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library)
2. Hippocrates	1931	On the Nature of the Man, p. 3–34.	4 (LCL 150)	Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library)
3. Platonas	1995	Timajas, p. 139–142 (79a–80d)		Vilnius: Aidai
4. Aristotle	1957	On Respiration, p. 445–481	8 (LCL 288)	Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library)
5. Hippocrates	2010	On Eight Month’s Child, p. 77–101	9 (LCL 509)	Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library)
6. Aristotle	1957	On Dreams, p. 349–71		Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library)
7. Celsus	1935	On Medicine 3.18–20		Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library) Internete: https://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/Texts/Celsus/3*.html
8. Galenas	2003	On the Properties of Foodstuffs, p. 29–48		Cambridge: Cambridge University Press

9. S. Berryman	2020	„Ancient Greek Mechanics and the Mechanical Hypothesis.“ <i>The Cambridge Companion to Ancient Greek and Roman Science</i> , pp. 229–247.		Cambridge: Cambridge University Press
Papildoma literatūra				
10. G. Petridou	2016	„Healing Shrines.“ <i>A Companion to Science, Technology, and Medicine in Ancient Greece and Rome</i> , pp. 434–449.		Oxford: Wiley
11. J. Čiurlionis	2021	Herakleitas ir Hipokratas: elementų paradigma	Problemos 100: p. 50–61	
12. J. Rocca	2016	„Anatomy and Physiology.“ <i>A Companion to Science, Technology, and Medicine in Ancient Greece and Rome</i> , pp. 343–359.		Oxford: Wiley
13. J. Gelber	2020	“Soul’s Tools.” <i>Heat, Pneuma, and Soul in Ancient Philosophy and Science</i> , pp. 243–259.		Cambridge: Cambridge University Press
14. S. Everson	2007	The <i>De Somno</i> and Aristotle’s Explanation of Sleep	Classical Quarterly 57.2: pp. 502–520	
15. C. Thumiger	2023	Phrenitis and the Pathology of the Mind in Western Medical Thought, 21–57.		Cambridge: Cambridge University Press
16. L. Totelin	2009	Hippocratic Recipes: Oral and Written Transmission of Pharmacological Knowledge in Fifth- and Fourth-Century Greece, pp. 111–139.		Leiden: Brill
17. J. König	2016	„Regimen and Athletic Training.“ <i>A Companion to Science, Technology, and Medicine in Ancient Greece and Rome</i> , p. 450–464.		Oxford: Wiley
18. J. Wilkins	2015	“Medical Literature, Diet, and Health.” <i>A Companion to Food in the Ancient World</i> , pp. 59–66.		Oxford: Wiley

Aprašas atnaujintas

2025–03–17

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title	Code
Theories of the body and health in antiquity	

Academic staff	Core academic unit(s)
Coordinating: assoc. prof. dr. Aistė Čelkytė	Faculty of Philology Department of Classical Philology

Study cycle	Type of the course unit
First	Optional

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
Frontal lectures and seminars	Autumn semester	English

Requisites	
Prerequisites: B2 level English according to CEFRL	Co-requisites (if relevant): none

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	130	32	98

Purpose of the course unit

This course seeks to: introduce students to the most important theories and concepts of ancient medicine, physiology, and biology; introduce students to research issues and methods; introduce the importance of cultural and intellectual context for the study of ancient medicine; develop students' skills in philosophical analysis; teach students to recognise the specificities of the sources of early Greek medicine; develop the students' ability to independently analyse primary sources and secondary literature; develop analytical and critical thinking.

Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
Students will be able to analyse problematic ancient medical texts, to determine the reasoning elements and the relationship between them, as well as to draw conclusions of their basis.	Preparation for seminars, group discussions; independent preparation of an oral presentation and an essay.	Cumulative assessment: preparation and delivery of an oral presentation, preparation of an essay.
Students will be able to collect and systematise information from various sources (digital, press and others), using current IT, library and similar.	Preparation for lectures and seminars; preparation of an oral presentation and an essay.	Cumulative assessment: preparation and implementation of an individual presentation during the semester and discussions during seminars, preparation of an essay.
Students will have a good grasp of the key concepts and terms of ancient medicine (both scientific and cultural); students will be able to apply various research methods; comment on ancient medical texts and to reflect on their literary, historical and cultural context; analyse and make connections between	Preparation for lectures and seminars, group discussions, independent preparation of an oral presentation and an essay.	Cumulative assessment: Active participation in the seminars, preparation of an oral presentation during the semester, preparation of an essay.

various historical, medical and philosophical phenomena;		
Students will be able to identify a research problem, select appropriate empirical material, research methods and bibliographic sources to investigate it; to investigate the selected problem, the student will be able to collect, analyse, systematize and critically evaluate material from various sources and adequately apply methods of philological (cross-disciplinary) research.	Preparation of an oral presentation and an essay.	Cumulative assessment: preparation of an oral presentation during the semester, preparation of an essay.

Content	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship	Contact hours, total	Individual work	Tasks for individual work
1. The practice of medicine in antiquity. The variety of medicine at all the levels of the society; medicine and religion (temple medicine); medical competition and authority; doctors or philosophers; <i>phusiologia</i> . Hippocratic tradition. The Hellenistic medical schools: the rationalists, the empiricists; the methodists, etc. Galen.	2		2				4	4	Compulsory reading 1, recommended reading 10.
2. The conceptualisations of the body. The four-element theory; atomistic theories; the causes of illness and health; the humoral theory.	2		2				4	8	Compulsory reading 2, recommended reading 11.
3. The body and mechanics. Mechanistic theories of the body; <i>horror vacui</i> . The heart as Ctesibios' pump; respiration as a siphon.	2		2				6	8	Compulsory reading 3; 9.
4. The problem of the governing organ: the heart or the brain? Aristotelian cardiocentrism (and an alternative to the Platonic theory of respiration); innovations in anatomy in Hellenistic Alexandria; Herophilus and Erasistratus.	2		2				4	8	Compulsory reading 4, recommended reading 12.
5. Embryology: methods, theories and authorities. The problem of the eight month's embryo.	2		2				4	8	Compulsory reading 5, recommended reading 13.
6. Sleep and medicine. Aristotle's theory; sleep and dreams as a diagnostic tool; sleep according to atomists; temple medicine.	2		2				4	8	Compulsory reading 6, recommended reading 14.
7. Mental health. Phrenitis, melancholia, mania. The body and soul connections; medicine and moral philosophy.	2		2				4	8	Compulsory reading 7, recommended reading 15.
8. Dietetics and <i>gymnastikē</i> . Food and pharmacology; prophylactic medicine; the Pythagorean tradition; celebrity physical trainers.	2		2				2	4	Compulsory reading 8, recommended reading 16–18 (please select one).

9. Essay									26	Choosing a topic, reading primary sources and additional literature, planning the structure of the thesis, individually collecting material and analysing it, writing the thesis.
10. Presentation									16	Reading primary and secondary material, planning the presentation, compiling handout or slides.
Total									32	98

Assessment strategy	Weight, %	Deadline	Assessment criteria
Cumulative assessment:			
Active participation in seminars and lectures	20	During the semester	<p>2 points – active participation in seminars, raising questions, offering answers, contributing to developing discussions in class.</p> <p>1 point – passive participation in seminars; although present in seminars, a student contributes little or not at all to discussions.</p> <p>0 points – a student does not participate in seminars.</p>
Essay	40	End of the semester	<p>Written work of up to 20 000 characters (including spaces). Evaluation criteria:</p> <p>4 points – a student presents not only a clear analysis of primary sources but also develops a cohesive interpretation of the source; explains the context; an essay has not only appropriate structure (introduction, discussion, conclusion) but also a coherently developed argument; secondary literature is used appropriately (no fewer than 3 positions); the prose is grammatically correct, coherent and meets academic standards.</p> <p>3 points – a student presents a clear analysis of primary sources, highlighting the most important concepts/terms; explains the context of the source; an essay has not only appropriate structure (introduction, discussion, conclusion) but also a coherently developed argument; secondary literature is used appropriately (no fewer than 2 positions); the prose is grammatically correct, coherent and meets academic standards.</p> <p>2 points – partial analysis of the primary source, highlighting some (but not all) important concepts/ terms; an essay has an appropriate structure (introduction, discussion, conclusion); secondary literature is used appropriately (at least 1 position); the prose is grammatically correct and coherent.</p> <p>1 point – partially describes the key aspects of the primary source; presents some pertinent remarks; the structure and discussion are not fully coherent.</p>

			0 points – an essay is not submitted.
Oral presentation	40	During the semester	<p>Oral presentation is based on a passage chosen from the texts assigned for the seminar. Evaluation criteria:</p> <p>4 points – a presenter contextualises the theme and the primary source, raising appropriate problematising question; appropriately uses secondary literature, presents a coherent and cohesive discussion and appropriate conclusion; prepares structurally sound presentation; uses purposefully handout or PowerPoint.</p> <p>3 points– a presenter contextualises the primary source, raising appropriate problematising question; the discussion and its conclusion are coherent; utilises secondary literature; prepares structurally sound presentation; uses purposefully handout or PowerPoint.</p> <p>2 points– presents an overview of the contents of the primary source and reports its key aspects; discussion is coherent; uses purposefully handout or PowerPoint.</p> <p>1 point – partially describes the key aspects of the source, offers some pertinent remarks, forms their opinion; discussion is not entirely coherent.</p> <p>0 points – presentation is not given.</p>

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				
Hippocrates	1923	Ancient Medicine, pp. 9–43.	1 (LCL 147)	Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library)
Hippocrates	1931	On the Nature of the Man, pp. 3–34.	4 (LCL 150)	Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library)
Platonas	1995	<i>Timaeus</i> (79a–80d)		Vilnius: Aidai
Aristotle	1957	On Respiration, pp. 445–481	8 (LCL 288)	Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library)
Hippocrates	2010	On Eight Month’s Child, pp. 77–101	9 (LCL 509)	Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library)
Aristotle	1957	On Dreams, pp. 349–71		Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library)
Celsus	1935	On Medicine 3.18–20		Cambridge, MA: Harvard University Press (Loeb Classical Library) Online: https://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/Texts/Celsus/3*.html

Galenas	2003	On the Properties of Foodstuffs, pp. 29–48.		Cambridge: Cambridge University Press
Recommended reading				
G. Petridou	2016	„Healing Shrines.“ <i>A Companion to Science, Technology, and Medicine in Ancient Greece and Rome</i> , pp. 434–449.		Oxford: Wiley
J. Čiurlionis	2021	Herakleitas ir Hipokratas: elementų paradigma [<i>Heraclitus and Hippocrates: The Paradigm of Elements</i>]	Problemos 100: pp. 50–61	
S. Berryman	2020	„Ancient Greek Mechanics and the Mechanical Hypothesis.“ <i>The Cambridge Companion to Ancient Greek and Roman Science</i> , pp. 229–247.		Cambridge: Cambridge University Press.
J. Rocca	2016	„Anatomy and Physiology.“ <i>A Companion to Science, Technology, and Medicine in Ancient Greece and Rome</i> , pp. 343–359.		Oxford: Wiley.
J. Gelber	2020	“Soul’s Tools.” <i>Heat, Pneuma, and Soul in Ancient Philosophy and Science</i> , pp. 243–259.		Cambridge: Cambridge University Press.
S. Everson	2007	The <i>De Somno</i> and Aristotle’s Explanation of Sleep	Classical Quarterly 57.2: pp. 502–520.	
J. Wilkins	2015	“Medical Literature, Diet, and Health.” <i>A Companion to Food in the Ancient World</i> , pp. 59–66		Oxford: Wiley
L. Totelin	2009	Hippocratic Recipes: Oral and Written Transmission of Pharmacological Knowledge in Fifth- and Fourth-Century Greece, pp. 111–139.		Leiden: Brill

Description updated
2025–03–17